

שמות

כ"א טבת תשפ"ו
גליון מס' 583

**"ויזעקי ותעל שועתם
אל האלהים..."**
(שמות ב', כ"ג)

הורים יש פעם אחת בחיים

הרב אפרים שרבני שליט"א

ראיתי

דבר מאוד יפה שכתב רבינו בחיי בספרו **כד הקמה** (ערך כבוד אב ואם), זה מאוד חיוק אותי. שם הוא כותב, שכל מה שביקש הקב"ה בשבילי, ביקש אף למען ההורים, שהרי אמרו חז"ל: שלושה שותפים באדם- הקב"ה, אביו ואמו.

הדיברה הראשונה "אנכי ה' אלוקיך" - תזכור שאני האלוקים היחיד שלך, ובאותה מידה תמיד תזכור שיש לך רק אבא אחד ואמא אחת. הדיברה השנייה "לא יהיה לך אלוקים אחרים על פני" - שלא תחליף אותי חלילה באל אחר, וכך אני מבקש שלעולם לא תעדיף מישהו אחר על ההורים שלך. לא משנה כמה כסף יציעו לך וכמה יתנו לך, תמיד תזכור שאין תחליף לאבא ואמא.

אני בקשתי "לא תשא את שם ה' לשוא" - כך גם אתה תשמור על השם של ההורים שלך. שלא תשבע בשם של אביך או של אימך לשווא. אל תשכח שאתה נשבע בחפץ הכי יקר שיש לך בחיים. אל תמכור את השם שלהם בזול. ומה זה 'לשוא'? שלא תכבד אותם בגלל כסף או ירושה. הורים צריך לכבד רק בגלל סיבה אחת, רק בגלל שהם הורים. כואב מאוד לראות אבא שהבן שלו מכבד אותו רק בגלל הכסף.

ומסיים ר' בחיי: "גדול כוח מצות כבוד אב ואם והיא מצוה בחזנה כזהב, כי יש בשכרה פירות בעולם הזה או בשלחה והצלחה, שיוסיף לו ה' יתברך בכל מעשיו או באריכות ימים" - זאת אומרת, על אף החובה שלנו בתור ילדים לעשות הכל למען אבא ואמא, אף אחד לא מתכוון להוציא אותנו משם בידים ריקות. יש על זה גמול גדול. מקבלים על זה כאן שלווה נפש, ובנוסף גם אריכות ימים. כל זה מגיע מאבא ואמא, מלשבת אתם עם כוס תה או בלהרים טלפון.

קראתי מעשה על אברך מבני ברק, שהלך ברחובות העיר ונתקל בר' יעקב הלפרין. אגב, ר' יעקב היה איש רב פעלים, נדיב גדול שזכה להעמדי ישיבות רבות. שאל אותו ר' יעקב "מדוע אתה נראה טרוד?". סיפר לו האברך, שהוריו הגיעו מפולין ומתגוררים אצלו וקשה עליו מאוד לפרנסם, שהרי אף את משפחתו הוא מחזיק בדוחק והוא ממש אובד עצות.

ר' יעקב, שהיה יתום מגיל צעיר ולא זכה לקיים מצות כיבוד ההורים, שאל את האברך "אני מסכים מדי חודש בחדשו לפרנס את הוריי בכבוד ולא

להחסיר מהם כלום מגדול ועד קטן, לבוש, כלכלה וכל היתר, אך בתנאי שתמכור לי את השכר של כיבוד ההורים שלך. אם אתה אומר לי כן, זה מתחיל מעכשיו, אתה מסכים?".

האברך לא ידע את נפשו, מצד אחד שמחה גדולה לאפשר להוריו לחיות בכבוד וללא דחק, אך מצד שני למכור את שכר המצווה. הוא פנה יחד עם ר' יעקב לבעל החזון איש זצ"ל. כששמע החזון איש את השאלה אמר לו: **"אתה דואג על שכר המצוה? בשביל ההורים צריכים לעשות הכל אפילו להיכנס לגיהנום"**. איזו תשובה! וואו. האמת, כשקראתי את המעשה הזה בפעם הראשונה לא ציפיתי לתשובה כזו, אך לאחר שחושבים על זה מעט, זה כל כך אמיתי. למען אמא ואבא צריך לתת הכל. וגם אם קשה לך איתם, אתה צריך לנסות להבין אותם, וכי אתה לא היית רוצה שהילדים שלך יבינו אותך!?! כשיגיע היום ואתה תהיה מבוגר, מי יודע מה תצטרך מהילדים שלך, מה תבקש, אולי יהיו לך דרישות מסוימות, אולי אתה פתאום תהיה רגיש, כמה תרצה או שהילדים שלך יבינו אותך ויגלו כלפיך הבנה. תזכור, איך שתהיה עכשיו עם אבא, כך הילדים שלך יהיו איתך.

כך בדיוק מסופר על אשה נשואה, שניגשה **לחפץ חיים** וסיפרה על חיכוכים שיש לה עם אמא שלה, ושאלה את דעתו של הרב עם מי הצדק. אמר לה החפץ חיים, "אם את צודקת בוויכוח או לא, אני לא יודע, אבל דבר אחד אני כן יודע, שכמו שתתנהגי עם אמא שלך כך הילדים שלך יתנהגו איתך". אתה מסוגל לחשוב שאתה כבר מבוגר, יושב בבית, בקושי מישוה מתקשר או בא, והילדים אומרים שאין להם זמן היום לכולם, אתה תעמוד בזה? תחשוב שהיום עם סיטואציות כאלו ההורים מתמודדים. אל תשפוט את ההורים שלך, אתה לא יודע איך אתה תהיה בגיל שלהם ומה תבקש. ואם אתה נכון אתה תעשה הכל בכדי להבין אותם.

מישהו אמר לי: "אבא שלי משגע אותי!". אמרתי לו: "לצערי יבואו ימים שאתה תתגעגע שהוא ישגע אותך". הורים זו מתנה, אין מילה אחרת ואם ציערת אותם, תעשה חושבים איך אתה מתקן את זה, עכשיו כשהם חיים. לצער הורים זה דבר לא קל, צער של הורים זה משהו כבד.

סיפרו תלמידיו של ר' אלימלך מליז'נסק, שפעם בשבוע הוא היה מגיח את הידיים על הדופן הלוהטת של התנור עד שהיה מקבל כוויה. כששאלו אותו מה הסיבה, הוא השיב: "כשהייתי פעוט אני ציערתי את אמא עם הידיים האלו, אולי קצת הכאבתי לה, אולי צבטתי אותה, לכן אני מעדיף לשרוף אותם כאן בכדי להגיע למעלה עם ידיים נקיות

המשך שיחת הרב בעמ' 2

הוא היה מגיח את הידיים על הדופן הלוהטת של התנור עד שהיה מקבל כוויה

העלון טעון גניחה • נא לא לקרוא בשעת התפילה

זמני התפילות והשיעורים

זמני השבת
הדלקת נרות
לנוהגים 40 דק'
16:16
יצאת השבת
יצאת השבת (ר"ח)
17:28
*ירושלים

7:45 שחרית (ישתבח' 8:10)
13:15 מנחה גדולה בלבד חורף/קיץ
20:30 יום א' בלבד - השיעור המרכזי עם מו"ר הרב אפרים שרבני שליט"א
19:00 ימים א'-ד' שיעור א' (עם מיטב אנשי חסידות)
19:30 ימים א'-ד' שיעור ב' עם מו"ר הרב אפרים שרבני שליט"א
20:15 ערבית מרכזית בימים א-ה

שעה לפני הנץ שחרית א'
7:45 שחרית מגניין מרכזי עם מו"ר (קורבנות)
12:30 מנחה מגניין א'
13:00 שיעור בהלכה ובאגדה עם ר' יונתן יגן שליט"א
14:00 תהילים לבנים ובנות
15:00 מנחה מגניין מרכזי עם מו"ר
15:30 שיעור בהלכה עם מו"ר
40 לפני צאת השבת
30 לפני צאת השבת
שיעור מסילת ישרים עם מו"ר
תפילת ערבית
בנצת השבת בדיוק

12:30 מנחה גדולה
עשרים דק' מנחה ערב שבת
לפני השקיעה לאחרונה קבלת שבת ודרשה
מפי מו"ר הרב אפרים שרבני שליט"א

במרכז הקהוני מחנה אפרים
רח' האלמוג, ירושלים

עבודת השם בתמימות

"פן"

יְרָקָה. מובא בשם היהודי הקדוש שמי שעוסק בחקירות הוא בבחינת "פן", כי מזמן לזמן משתנה דעתו בעבודת הש"ת כפי שכלו בעת ההוא, ותמיד חושב פן כך הדרך, לכן הוא בבחינת "פן" שמשמעותו הוא ספק, משא"כ מי שהולך בתום בדרכי התורה הוא אצלו כיתד שלא תמוט לא לסור ימין ושמאל ממצוות הש"י הוא בבחינת "כן", שעושה תמיד בלי שום ספק ושינוי. וזה שאמר פרעה: "הֲבֵינִי נִתְחַקֶּקָה לֹא פֶן יְרָקָה, הֲיֵינוּ שֶׁנֶּתַן עֲצָה שִׁיעֲסֻקוּ בַחֲכָמָה וְחִקְרִיהָ, וְאֵז פֶּן יִרְבֶּה, רֹצֵה לֹאמַר יִרְבֶּה בַחֲכָמָה פֶּן הֲיֵינוּ הַסֶּפֶק כִּנ"ל אֲצִל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲמַנֵם הַכְּתוּב מַעֲיֵד וְכֹאשֶׁר יַעֲנוּ אוֹתוֹ "כן" יִרְבֶּה הֲיֵינוּ שֶׁנִּתְרַבֶּה אֲצִלֵם בַּחֲכָמָה "כן" כִּנ"ל.

וזה יש לרמז מה שהביא רש"י בשם המדרש: אתם אמרתם "פן" ירבה ואני אומר "כן" ירבה, דהיינו שהמצרים רצו להכניס בהם ספיקות בעבודת ה' והיינו

המשך שיחת הרב

לנו לצער אותם. אם קשה או לא קשה זה לא משנה, זה אסור! זה אבא וזו אמא, ולא מגיע להם שנצער אותם.

פעם שאל ילד בתלמוד תורה את החזון איש, בזמן שהגיע לבחון את התלמידים, "איך הרב זכה להיות החזון איש?". החזון איש הרהר דקה או שתיים ואז אמר: "אני מעולם לא ציערתי את אמא שלי". הוא הבין שהקב"ה נתן לו את כל הטוב הזה, רק בגלל שלאמא שלו היה נחת ממנו.

זו לשונו של **רב סעדיה גאון**: "ואף אם לעבד ימכרוך לעת יצר להם, אתה תשא ותסבול". גם אם יום אחד אבא שלך ימכור אותך לעבד, תרים שקים על הכתפיים ותשתוק.

תסתובב, תבקש ותחפשו, אין משהו שהשקיע בהורים שלו והוא לא מאושר, אין משהו שהשקיע בהורים שלו ולא קיבל עולמות בחזרה. מובא במדרש: "כל המבקש ימים ושנים עושר ונכסים יעשה רצון אביו שבשמים ורצון אביו ואמו" – אתה רוצה חיים שקטים וטובים? תקשיב לקב"ה ותקשיב להורים שלך. אתה לעולם לא תצא מופסד.

האדמו"ר **בעל ה'לב שמחה'** אמר משהו כל כך חזק. לכל אדם יש קצבת חיים בזה העולם, אמנם כל אותן השנים שהבן עוסק בכיבוד אביו ואמו אינן נכללות מתוך שנות ימי חייו, ויארץ ימים יותר בכדי להשלים לחיות את משך מספר השנים שנקבע לו. זאת אומרת, שעל כל יום שהיית עם אבא שלך בבדיקות, או שהלכת לבקר אותו בכדי לשמח אותו, אתה תקבל על זה עוד יום נוסף לחיות, ה' יתברך לא ישכח לך אפילו אקמול אחד שהבאת לו.

מסופר על תלמיד חכם ניצול שואה, שכשראה את ילדיו קצת מתווכחים מי

בחינת "פן", ואני אומר "כן" ירבה, היינו בחינת האמת והאמונה שהוא "כן" מלשון "פן פנות צלפחד דברת". (רבי מנחם מנדל מווישאווה).

דווקא בשעה שקשה...

"וַיִּמְכְּרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעֶבְדָּה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבְלִבְנִים וּבְכָל עֶבְדָּה בְּשָׂדֶה אֶת כָּל עֲבָדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָנָה. מובא בזוהר הקדוש: "וַיִּמְכְּרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעֶבְדָּה קָשָׁה" - בקושיא. "בְּחֹמֶר" - בקל וחומר. "וּבְלִבְנִים" - בלבון הלכתא. "וּבְכָל עֲבָדָה בְּשָׂדֶה" - זה ברייתא. "אֶת כָּל עֲבָדָתָם" - זה משנה. הנה למד הזוהר הקדוש דרשה זו, שבני ישראל במצרים עסקו בתורה, דווקא מהפסוק שבו נאמר קושי השעבוד.

ונראה לפרש הקשר שבין שני הדברים, בהקדים דברי מהר"ד מבעלזא, שבשנות מלחמת העולם הראשונה שפרצה בשנת תרע"ד הרבה לחדש חידושי תורה, וטעמו ונימוקו, שהנה כתוב "עֲמֹ אֲנִי בְּצָרָה" ושנינו בגמרא: "בשעה שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת, קלני מראשי קלני מזרועי", הרי לנו שהקב"ה מצטער בצרתם של ישראל.

וכעת רבים מבני ישראל נלקחו לצבא, ורבים אבדו פרנסתם וניטלטלו ממקומם, ולכן העבודה של בני ישראל בזמנים כאלה היא, לגרום שמחה כביכול כלפי מעלה, ולהפיג צערו של הקב"ה. ומובא בזוהר הקדוש שכאשר אדם מחדש חידוש תורה, הקב"ה עושה שמחה למעלה. ולכן דווקא בזמן כזה הוא מרבה לעסוק בחידושי תורה. ויש לומר, כי אף בני ישראל במצרים, ככל שגבר עליהם קושי השעבוד, הרבו לעסוק בדברי תורה, בכדי לגרום שמחה כביכול כלפי מעלה, ולכן דווקא בפסוק: "וַיִּמְכְּרוּ אֶת חַיֵּיהֶם", מרומז על עסק ופלפול התורה שעסקו בו בני ישראל במצרים. (רבי מרדכי מבילגוריין).

ימי השובבי"ם

ימי שובבי"ם הם כמו עשרת ימי תשובה, והוא זמן שנתקבל התפילה בבחינה כמו עשרת ימי תשובה. (תולדות אהרן).

יש עונות שאין יום הכפורים מכפר עליהם, ובימי השובבי"ם הוא הזמן המסוגל לתשובה על עונות אלו. (המגיד מוילנעדיק).

ישפוך את האשפה, עמד וסיפר להם סיפור. האמת מאוד מאוד מרגש. כך הוא אמר להם: "בכפר שלנו הגרמנים ימש"ו ערכו סלקציה לפני ששלחו אותנו לאושוויץ. הקצין הגרמני הורה לאבא לעבור לצד הימני ואילו אני אמא והילדים לצד שמאל. קשה לתאר איזו הרגשה קשה היה זה להיפרד מאבא. כשהגענו לרכבת, אמא ראתה את התפילין של אבא בשקית. היא אמרה לי בדמעות, "אנא, רויץ תן את זה לאבא". איני יודע מאיפה היה לי את האומץ ללכת, זו הייתה סכנת מוות לכל הדעות, אך בלי לחשוב הרבה לקחתי את התפילין ורצתי לעבר הרכבת של אבא. לקח לי כמה דקות עד שמצאתי את אבא, אך לבסוף מצאתי אותו, מיד חיבקתי אותו ומסרתי לו את התפילין, אך כשעמדתי לחזור, הרכבת החלה לזוז ולא הצלחתי לרדת.

"מה קרה בסוף, אתם יודעים?" הוא שאל אל ילדיו. "מהרכבת של אמא – לצערי הגדול – לא נשאר אף אחד, ואילו אני שהקשיתי לקול של אמא שלי ניצלתי". אמר התלמיד חכם לילדיו, תארו לכם שחלילה הייתי אומר לאמא: "אמא, למה דווקא אני? תתני לילד אחר!". כנראה שלא הייתי כאן אתכם היום וגם אתם לא הייתם כאן היום. הקשבתי לאמא, ועל ההקשבה הזאת זכיתי בכל כך הרבה שנים לחיות!".

יהי רצון שנזכה לעשות נחת רוח להורים, ועל ידי זה נחת רוח לאבינו שבשמים, אמן כן יהי רצון!

לבת שלום עם ישראל! אפרים שרבי

אז מה עם המשפחה שלה? (!)

הנושא החשוב המשפיע והרגיש
ברבים מן הבתים

אחד

הנושאים החשובים, המשפיעים והרגישים ברבים מן הבתים, הוא עניין המשפחה - שלו או שלה. לא מעט פעמים עולים בבית המילים: 'המשפחה שלך...', 'האחים שלך...', 'אמא שלך...! על כן עלינו לסלול לנו דרך הנהגה גם בתחום הזה. שהמציאות מורה, שהוא גורם משפיע ופעמים אף מכריע בחיי הזוגיות. ועל כן, עלינו לברר כיצד לנהל מערכת יחסים תקינה עם משפחת בן הזוג.

היום נגע קצת בעבודתו של הבעל... אחת הנקודות הרגישות בקשר אצל בני הזוג הוא 'צד הכלה', המשפחה שלה, ההורים, האחים וכל 'הנספחים' אליה. והניסיון פשוט צועק, שהרבה מאד קורה, שמופר שלום הבית בגלל שהבעל אינו זehir ואינו שם לב לנקודה הרגישה הזו אצל אשתו. ולכן צריך להזהר מאד באומרו משפטים כמו: 'את בדיוק כמו אמא שלך', 'למה אבא שלך תמיד מתערב', 'אם אבא שלך לא היה קמצן...' [מלבד לשון הרע ועוד איסורים שעלול לעבור], 'רק בגלל אמא שלך...! הם לא נותנים כלום וקשה מאד לנקות את הכתם שהם משאירים. ואפילו אם לאשתך יש טענות או כעס על אמא שלה, לא לנצל את הרגע שהיא מדברת על אמה לרעה ולהוסיף 'נופך', להוציא כל מה שאתה חושב עליה, כי במשפחה הכל עובר. כולם משלימים בסוף, היא ואמא שלה יתפייסו יותר מהר ממה שאתה חושב, אבל את המשפטים שאתה הוספת על המילים שלה, שום מחק לא ימחק אותם, היא לא תשכח לך! אדרבה,

אם תהיה חכם, תנסה להיות 'מגשר' בין אשתך לאמה, תנסה להסביר לאשתך בעדינות שאולי אמא שלה לא שמה לב מהלחץ ומהדאגה וכו', ותראה כמה יעריכו אותך מבית ומחוץ. ומלבד זה, כשתנסה להפריד ביניהן הן יאחזו ב'קרנות המזבח' להתחבר, אבל אם תתן להן להיות מחוברות, אשתך תנסה להתחבר אליך. והדברים אמורים אפילו אם אתה צודק, ואפילו אם המשפחה של אשתך 'לא פשוטים' (לטענתך), כי כבר אמרנו רבות ונחזור לומר שוב ושוב - הקב"ה לא רוצה צודקים, הוא רוצה שלום בית! אדם שבאמת אכפת לו מאשתו ורוצה באמת שיהיה שלום בבית, צריך לשאוף להגיע למצב בו הוא ומשפחת אשתו נמצאים ב'צד אחד'.

כולם בצד אחד

מה הכוונה? אשה שמרגישה שיש לבעלה עוינות כלפי המשפחה שלה, שהוא 'מחפש אותם', היא חיה תמיד בהרגשה שהיא צריכה

לעמוד באמצע בינו ובינם - ולבחור, ומכאן מתחילות הבעיות. אמנם אשה שמרגישה שבעלה אוהב את המשפחה שלה, ששומעת ממנו משפטים כמו: 'אבא שלך הוא כמו אבא שלי' [לא בצביעות, אלא באמת. הנביא מספר, שדוד המלך קרא לחמיו שאול: 'אבא', אפילו שהיה רודף אותו]. שהיא מבינה שהוא והמשפחה שלה באותו צד!

'קניית כבר לאמא שלך מתנה לחג?' שאתה שואל מפעם לפעם: 'מה עם אח שלך, איך הוא מרגיש?' שתגיד: 'מתי המשפחה שלך באים שבת? רוצים לראות אותם!' שהיא שומעת שהיום התקשרת לאבא שלה לשאול לשלומם... שזה יקרה, רק אז היא תהיה מוכנה לקבל ממך בכל מה שקשור אליהם. שכשאבא שלה יתערב יותר מידי ואתה תרצה לומר לה: 'אני מכבד את הדעה שלך, אבל אולי הפעם נשאיר את ההחלטה בשבילנו' היא תקבל. כי היא יודעת שלא מסתתר כלום מאחורי המילים האלו שלך. היא לא תתגונן ותאמר: 'אם זה היה אבא שלך זה היה בסדר, נכון?!' כי כמו שאמרנו, זה הכלל - כשאתה והם באותו צד, הכל בסדר, גם אם מדי פעם יש לך מה לומר לגביהם. אך אם אתה והם לא באותו צד, היא לא תהיה מוכנה לשמוע אפילו מילה אחת בכל מה שנוגע אליהם. תמיד אתה תשמע תגובות כמו: 'תסתכל קודם על המשפחה שלך, אח"כ על שלי'!

שלום הבית
מופר רבות בגלל
שלא שמים לב
לנקודה הרגישה
הזו...

'קניתי לי חולצה וקניתי גם לאבא שלך'. או כשיש ערב לנשים, שיעור תורה, הפרשת חלה וכדומה: "אשתי, תתקשרי תשאלי את אמא שלך, נראה לי שהיא תשמח לבוא אתכן" - אלו משפטים שאתה אולי תשכח אחרי כמה דקות, אבל אשתך לא. אלו משפטים של בית יהודי בריא, כי היא רואה שיש לה בעל שאכפת לו ממה שלה אכפת! ואין דבר שאכפת לה יותר מבני משפחתה. וזה אומר שאם יש אירועים משפחתיים - לא לפספס, כי דוקא במקומות האלו האשה מחכה שבעלה יראה את נוכחותו, כי זהו כבודה בעיני משפחתה. [ואם האירוע לא עומד ב'קריטריונים' ההלכתיים ישאל חכם כיצד לנהוג]. מספרים על הגאון ר' שלמה זלמן אורבך זצ"ל, שבמוצאי יום הכיפורים, כשהיו מסיימים את התפילה בשיבה, הרב היה נכנס לחדר קודם ההבדלה, מתקשר לאשתו ושואל אותה: "אשתי, איך היה הצום? איך את מרגישה? הכל בסדר? ואיך אמא שלך מרגישה? לא היה לה קשה? היא לקחה את התרופות שלה?", ורק לאחר שהיה מסיים את השיחה, היה פונה לעשות הבדלה לבני הישיבה.

בית שלום ומבורך, שמעון שורתי!

בשעה
20:30

ביום רביעי
כ"ה טבת (14.01.26) למינינים

בבית הכנסת "אמרי פי" רח' אב 5 אשדוד

להזמנת הרב לשיעורים ברחבי הארץ:
054-6284225 אור קלימי

הרב אפרים שרבני שליט"א

לאשדוד

הלכות אקטואליות

ההלכות על פי דרכו של מו"ר
מנחם מנחם פרידמאן **עובדיה יוסף** זצוק"ל
ממשיך דרכו הראשון הגדול
מו"ר הרב **יצחק יוסף** שליט"א

ימלא פי תהלתך

(ברכות סימן קעב)

הכנת פיו לברכה:

האם מותר לברך בעוד יש אוכל בפיו?

האם מותר לברך עם סוכריה או מסטיק?

בפה? מי שהכניס מאכל או משקה לפה?

בלא ברכה כיצד ינהג?

קעב אות ה'. ועוד כתבו הפוסקים שלכתחלה טוב ונכון להסיר את הפירורין מתוך פיו בעת שמברך, כדי שלא יגמגם בברכה. וכן אם יש בפיו ריבוי של רוק, נכון שיבלענו קודם שיברך. אבל מותר לברך כאשר בפיו מונחות השינים התותבות, ואין בזה כל חשש משום ימלא פי תהלתך. [ילק"י שם וכן מבאר מדברי האורח נאמן (סימן קפד סכ"ה) וכ"כ בכה"ח (סימן ה' אות ג)]

החזקת הטבעת בפיה בעת שנוטלת ידיים - וכן יש לנשים להיזהר **ולא להחזיק הטבעת בשפתותיהם** בשעה שמסירות הטבעת בעת נטילת ידיים ומברכות על הנטילה [פסק"ת (ה)] וכן שלא ילעס מיני מתיקה וכדו' בשעת ברכה.

לענות אמון ושאר דברים - אבל לעניית אמון ושאר דברים שבקדושה והוא באמצע אכילתו, אין צריך להוציא המאכל מהפה ואפילו אינו נמאס המאכל ע"י הוצאתו [אשל אברהם בוטשאטש מהדו"ת]. ולפי זה אם הוא באמצע אכילה או שתיה ושמע קדיש וקדושה או ברכה מחברו יכול לענות.

עוד מקומות שמצוי הדבר - א. שאוכלים מאכל ומשקה ביחד, כגון תהלקפה ועוגה ומברכים על העוגה מזונות, ואז מברכים שהכל על המשקה עוד קודם שסיים ללעוס לגמרי לבלוע וכאמור צריך לסיים ללעוס היטב ולאחר שבלע יברך. ב. באירועים מסוימים כגון אזכרות וכיוצא בזה, שמניחים מיני ברכות לפני המסובים. ג. פעמים שאוכל מאכל וממהר לברך ברכה אחרונה, ומברך קודם שסיים ללעוס.

בית שלום, שמואל שרית!

להערות והארות: 055-6700235

דין ברכה בשעה שיש לו מאכל בפה - חז"ל מלמדים אותנו שמלבד הגוף שצריך להיות נקי בשעת ברכה, אף הפה צריך להיות נקי. וזה נלמד מדין מהפסוק: "ימלא פי תהלתך" (תהילים עא). בגמרא ברכות נ: מובא דין אדם שהכניס אוכל לפיו בטעות בלא ברכה וכיצד עליו לנהוג, ואומרת הגמרא שאם הוא דבר שאינו נמאס כגון סוכריה, ויכול להוציאו מפיו ולברך, יוציא ויברך. חוזרת הגמרא ושואלת - למה שלא נציע לו פתרון פשוט, שיזיז את המאכל לצד אחד של פיו ויברך? עונה הגמרא שאי אפשר אסור לברך כשיש בפיו מאכל משום שנאמר: "ימלא פי תהלתך" - שהפה יהיה מלא רק בתהילה של ה' (הברכה) ולא גם בדבר אחר (המאכל). דברי הגמרא נפסקו בשולחן ערוך בסימן קעב.

הסרת הפירורים והרוק - ומכאן למדו הפוסקים שאין לברך בעוד שיש מאכל בפיו. [ראה מ"ב שם ז, ברכת ה' ח"א עמ' רמח, ועי' פסק"ת

לוח השיעורים

במרכז הרוחני מחנה אפרים

עם הרב אפרים שרבי שליט"א

יום ה'

19:30-20:15

אור חכמי ספרד
תורת מנחם מנחם פרידמאן
הרב בן ציון, הרב עטייה ועוד

יום ד'

19:30-20:15

הלכה בעיון
מקורות, שיטות הפוסקים
ויישום הלכה בחיים

יום ג'

19:30-20:15

קריינא דאיגרתא
מכתבי הסטייפלר זצ"ל
חיזוק עמוק לנפש

יום ב'

19:30-20:15

הלכה למעשה
הלכה אקטואלית
ופסיקה יומית

יום א'

20:30-21:15

השיעור המרכזי
אמונה, עבודת הלב
ותיקון המידות

הלב פתוח לכולם
מחכים לכם

במרכז הרוחני מחנה אפרים
רח' האלמוג 2 גילה ירושלים

בימים ב'-ה': מיד לאחר השיעור > תפילת ערבית